

Leerrede over Jesaja 57: 17 t/m 21 uitgesproken op Woensdagavond 2/02/49 te Schiedam door H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 81: 15 en 18

Lezen - Jesaja 57

Bediening van het sacrament des Heiligen Doops.

Gaan wij dan eerst over tot het bedienen van de Heilige Doop:

De hoofdsom van de leer...enz., het gehele doopformulier t/m de beantwoording van de vragen: Ja.

Toespraak.

Dat de God aller genade en barmhartigheid ulieden, daarin toeschikke wat toch zo noodzakelijk is, daar wij mensen zijn, die krachtens onze val in ons stamhoofd Adam zo jammerlijk diep zijn gezonken, dat onze catechismus er van zegt, dat wij ongeschikt zijn tot enig het minste geestelijk goed. De doopbelofte sluit eigenlijk dit in, dat wij ons zaad zullen opleiden voor God, Die het Zich in het sacrament als toe-eigent, en er als Drie-enig Verbondsgod alles voor wil zijn.

Wij behoeven daarin ten zeerste Zijn genade, opdat wij het mogen doen; die eer mogen hebben om de hand te hebben in de zaligheid van onze kinderen. Groter eer is er niet - wanneer wij in het gericht van God zullen komen, en voor Zijn aangezicht zullen zijn - als wij mede de hand er in hebben gehad, dat onze kinderen eeuwiglijk Zijn Majesteit zullen verheerlijken.

Zoek het dan samen in het verborgene bij Hem, opdat gij genade moogt vinden voor Zijn aangezicht, persoonlijk voor uzelf, in de staat en het geval waarin gij zijt, maar ook genade voor uw zaad, opdat gij moogt doen wat Hij gebiedt, en gij in deze op u genomen hebt. Opdat, wanneer die dag er zal zijn en gij voor Zijn rechterstoel zult moeten verschijnen, het dan zal zijn om dat in vrijmoedigheid te kunnen en te mogen doen, in het: hier zijn wij, en het zaad dat U ons genadiglijk schonk, opdat dat alles zij tot eeuwige dankzegging, lof, prijs en heerlijkheid aan Zijn Majesteit. Dat zij zo.

Marijke, ik doop u in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes. Amen.

(staande gezongen Psalm 134: 3 - Dat 's HEEREN zegen op u daal'.)

Eindigen wij met dankzegging. (het dankgebed van het formulier).

Tekst:

Het woord waartoe ik uw aandacht vraag, vindt u in het 17e t/m het 21e vers uit het ons zo-even gelezen 57e hoofdstuk uit de profeet Jesaja. Wij noemden u Jesaja 57: 17 t/m 21, waar Gods Woord aldus luidt:

17. *Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid, en sloeg hen; Ik verborg Mij, en was verbolgen; evenwel gingen zij afkerig henen in de weg huns harten.*
18. *Ik zie hun wegen, en Ik zal hen genezen; en Ik zal hen geleiden, en hun vertroosting en wedergeven, namelijk aan hun treurigen.*
19. *Ik schep de vrucht der lippen, vrede, vrede dengenen, die verre zijn, en dengenen, die nabij zijn, zegt de HEERE, en Ik zal hen genezen*
20. *Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en hare wateren werpen slijk en modder op.*
21. *De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede.*

Leerrede

Ons is het hoofdstuk in zijn geheel gelezen, en wij hebben daaruit bemerkt de ernstige omstandigheden waaruit God met Zijn volk handelt. Immers, het hoofdstuk begint: "De rechtvaardige komt om, en er is niemand, die het ter harte neemt; en de weldadige lieden worden weggeraapt, zonder dat er iemand op let, dat de rechtvaardige weggeraapt wordt voor het kwaad." Hier is dus sprake van zo'n dorheid en geesteloosheid, dat men, ja, totaal geen hart had om op te merken, al was het dat de rechtvaardige weggeraapt werd voor het kwaad. God gaat hier nu oorzaken opnoemen.

Want er zou gezegd kunnen worden: o, mocht het toch eens zijn, dat er toch eens wat meer leven was. Ja, ik heb eens van iemand gehoord, die steeds deze woorden in hem had: "Waarom doet Gij ons van Uw wegen dwalen? Waarom verstokt Gij ons hart, dat wij U niet vrezen?" Daarmede was hij eens naar iemand gegaan, waar hij van dacht dat het wel een vertrouwd persoon was.

Gevraagd wat die daar nu van dacht: wat betekent dat toch? wat is dat eigenlijk? "Nu, dat kan ik je gauw zeggen", was het antwoord. "Lees dan maar eens, vriend, het eerste hoofdstuk uit de profeet Jesaja. Daar kun je vinden waarom God dat doet." Want daar zegt God: "Ik heb kinderen groot gemaakt en verhoogd, maar zij hebben tegen Mij overtreden. Een os kent zijn bezitter, en een ezel de krib zijns heren; maar Israël heeft geen kennis, Mijn volk verstaat niet." enz.

Die er belang bij hebben, moeten heel dat hoofdstuk maar eens lezen. Platweg staat er nog vermeld: "Hoe is de getrouwe stad tot een hoer geworden! Zij was vol recht; gerechtigheid herbergde daarin, maar nu doodslagers." Dat woord is helemaal over te brengen op onze staat in de staat der rechtheid en wat wij geworden zijn door de zondeval. Nu, dáárom, omdat er zulke zaken zijn, is het dat God alzo handelt. Hier vinden wij ook allerlei, en dat wordt aan het einde van dit hoofdstuk in het kort samengenomen.

Ik begon te lezen: "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid." Wat bedoelt die aanbiddelijke Jehova daarmee: ongerechtigheid hunner gierigheid? Is dat alleen toe te passen op bijvoorbeeld dat zij niet op een behoorlijke wijze de tienden in het heiligdom brachten, en God niet met de offeranden in het heiligdom vereerden gelijk zij dat wel konden? Of zou hier nog meer in vervat liggen? Wij hebben met een God te doen, Die niet aflat ons wel te doen, te zegenen, dag in, dag uit. Laat een ieder maar eens zijn eigen leven en pad nagaan, moeten wij dan niet bekennen, dat God vanaf onze jeugd niets anders dan wel heeft gedaan en gezegend?

Maar, wat heeft God nu van ons gekregen? Wij zijn zo gierig, dat al wat God ons geeft, en waarmee Hij ons zegent en weldoet, door ons zo maar wordt aangenomen en opgemaakt. Als het niet elke dag naar onze zin, lust en wil gaat, dan lopen wij nog te mopperen ook, en vinden ons als verongelikt: wáárom gaat het anderen (althans naar ons inzien) beter, en hebben zij meer zegen en voorspoed dan wij? Zo maken wij de dagen vol, het éne jaar vóór, het andere ná. Maar zeg nu eens; wat hebben wij voor waarde? Welk recht hebben wij op de minste zegening van Gods hand? Is er iemand onder ons die dat heeft?

Ik denk, dat niemand onder ons durft te denken: nu, ik heb wel zegen verdiend, ik heb wel enige waarde. Wij moeten daarmee dus zelf bekennen, dat al wat Hij aan ons besteed heeft - naar ziel en lichaam, in- en uitwendig - is alles gunst, dat hebben wij allemaal verbeurd; dat is niets dan trouw en liefde. Als wij dan zelf moeten bekennen en er van overreed zijn, dat al wat wij hebben niets anders is dan Zijn gunst, trouw en goedheid, dan betaamt het ons toch zeker, dat God daar de eer van krijgt?

Overeenkomstig de Mozaïsche eredienst bracht het volk de tienden van al hetgeen zij hadden aan de Leviëten, en de Leviëten moesten daarvan weer de tienden offeren als een heoffer des HEEREN. Dus in de opbrengst van de tienden gaf men God de eer: alles had men verbeurd en verzondigd, en men was in dat land, waar men niet aan gearbeid had - het is alles van U, alles is Uw gave.

Nu vinden wij hier, dat God verbolgen was over de ongerechtigheid hunner gierigheid. God wil hier te kennen geven: Ik zegen wel, maar Ik krijg geen eer! Wat Ik toeschik, dat neemt men en gebruikt men voor zichzelf, zonder daarmee tot Mij weer te keren, Wie de eer daarvan toekomt.

Wij lezen nog van tien melaatse mannen, die alle tien gereinigd werden. Hiervan was er maar één die terug kwam en God de eer gaf, en dat was ook nog een vreemdeling. De andere negen waren er klaar mee, met: zie zo, en een wonder, een wonder! Maar welke eer kreeg God? Dat is het dus waar het over gaat. God wil eer van ons hebben. Als men daarin nalatig is, dan is Hij verbolgen.

Nu mag er gezegd worden: "ja, hoor eens, ik ben een mens, dat woont niet in mij. Als het van mij afhangt, krijgt God nooit de eer." O ja? Wat hebt gij er aan gedaan? Want o, wij kunnen dat zo gauw zeggen. Maar is dat waarlijk bij ons een wetenschap, een gewrochte kennis, dat wij zo verdorven zijn?

Net zoals bij kinderen die uit school komen en vragen: "moeder, krijg ik gauw wat?" Moeder geeft hun een kleinigheid, wat snoep en zegt: "Over een uur gaan wij eten, zorg dan dat je thuis bent." De kinderen nemen dat snoep, delen het met vriendjes of vriendinnetjes, en tegelijk er mee op pad, spelende weg, en ... ze zijn in geen velden of wegen meer te vinden als het etenstijd is. Zo doen wij met God ook. Wij lopen met Zijn gaven en goedheid weg, en kijken niet meer naar God om. Weten wij dat wij zulke mensen zijn? Zijn dat ook zaken die ons het hart raken? Is dat ons een schande, een oneer? Daar staat dan van, dat God verbolgen is dat wij zó zijn, dat wij Hem geen eer geven.

"Ik was verbolgen" is zo maar niet een woord zoals ouders soms zeggen: "ik ben boos", en halen tegelijk de kinderen naar zich toe. Neen, zo doet God niet. Hij spreekt wel met nadruk: weet gij niet, dat de goedertierenheid Gods u tot bekering moet leiden? Dus Hij doet wèl, om ons naar Zich toe te halen. En als Hij nu weldoet en geen eer van ons krijgt, daarover verbolgen is, dan lezen wij hier: "en sloeg hen". Waarin bestaat dat anders dan, dat God in tegenheden met een mens gaat handelen?

Deze tegenheden zijn meestal tweeledig: in- en uitwendig, en gaan vaak gelijk op, soms wisselt het af. Maar dikwijls is het: uitwendig in moeilijkheden en ellenden - te kampen met tegenspoeden, met ziekte - en aan de binnenkant veel duisternis, veel strijd, soms in zo'n nacht verkerend, waaruit men niet kan uitkomen. Bij tijden als in een maalstroom, dat - al hebben wij geloofd, betrouwd, ja uit de ruimte die in ons is geweest, wel gezongen van Gods goedheid en genade - wij dan denken dat alles bedrogen werk is, een hersenschim, dat wij het ons maar ingebeeld hebben en alles zó ver, zó ver, zó ver weg is.

Daarbij, alsof wij zo geheel op onszelf aangewezen zijn, dat wij ons gelijke niet kunnen vinden, hoe wij ook navraag doen en omkijken naar anderen. Ja, zo'n geval waar wij inzitten is nog nooit voorgekomen! Waarom doet God dat? Ja, Hij wil eer van ons hebben, de tiend. Hij is verbolgen: "Ik was verbolgen over de ongerechtigheid hunner gierigheid." Hij wil zeggen: Ik kan wel alles geven, maar Mij geven ze niets! Wij zijn soms zelfs zó gierig, dat er niet de minste verloochening in ons woont. Zó drijft het eigen "ik" boven. Geen verloochening tegenover onze naaste, en ook niet tegenover onze Schepper, om wat schade en ongelijk te lijden, en de onderste weg te bewandelen.

Neen, dan staat alles overeind: o, zo'n weg en pad als wij hebben! Ja, dat God nooit eer van ons gekregen heeft, dat is tweederangs. Maar dat wij zo'n pad hebben, o dat is verschrikkelijk! En dan moet je nog hebben dat je verongelijkt wordt! Je lijdt zo maar; wat het winterkoren niet te verduren krijgt, ja!

Nu staat hier: "en sloeg hen." Nog meer: "Ik verborg Mij." Wanneer men dan Gods aangezicht zoekt, en alles is als een afgesloten terrein, zo zelfs, dat er niet de minste zucht door kan en het gebed als weerkeert in onze boezem. Als wij het Woord ter hand nemen en proberen nog een stuk te lezen, wij kunnen er onze aandacht niet bij houden. En als wij onder het Woord der prediking verkeren, het laat ons helemaal koud, gevoelloos, het maakt geen indruk op ons. Het kan zelfs wel wezen, dat de hemel ons niet verkwikt, en de hel ons niet verschrikt. Zelfs al komen wij met de koude dood in aanraking wegens een sterfgeval, dan kunnen wij er net zo dood bij staan, als de dode zelf die daar ligt.

Waarom dat alles? Er staat: "en was verbolgen." God heeft op ons tegen. Hij wil eer hebben. Hij drukt Zich bij monde van de profeet Maléachi aldus uit; "Ben Ik dan een Vader, waar is Mijn eer? En ben ik een Heere, waar is Mijn vreze?" Ik was verbolgen.

Nu, zou men kunnen zeggen: "dat zijn hoogst ernstige zaken. Waar kan dat een mens wel niet brengen, als God in zulke tegenheden handelt, dat Hij in- en uitwendig slaat, Zijn aangezicht verbergt, verbolgen is?"

Ja, en als daar nu niet meer bijkomt, dan gaat het zoals het hier staat: "evenwel gingen zij afkerig henen in de weg huns harten." Noch het één, noch het ander brengt ons vernedering aan. David leert ons nog dit: "door Uw verootmoedigingen hebt Gij mij groot gemaakt." Daarom kan ervaren worden, dat wij in de grootste ellende verkeren, in de grootste duisternis, onder de aanvechtingen des duivels, ja, laten wij het platweg zeggen, dat wij als zien: ik reis de hel tegemoet, en ... dat wij er net zo koud onder blijven als de koude dood.

Waarom is dat? Opdat wij zouden leren, hoe diep wij gezonken zijn. Opdat wij zouden leren hoe totaal ontbloot wij in onszelf zijn. Want wij zijn altoos mensen die geneigd zijn om zó te handelen: "ja, het is wel ongelukkig met me gesteld, maar ... het mag nog al eens mijn hart raken." Dan is het wel erg, maar toch nog niet zo héél erg, want ... het raakt ons hart nog wel eens.

En we kunnen nooit eens wenen of wij bouwen tegelijk al op het gevoel van ons hart, en op die anderhalve traan die wij schreien, alsof dat wat uitwerkt in het gericht van God, en proberen daarmee bij te passen. Ja, wij weten wel dat wij een buitenstaander zijn, maar ... dat werkt toch de natuur niet, en wij mogen toch wel geloven dat het wat van de Heere is. En als God het niet verhoedt, dan kunnen wij zo doorleven, en dat blijven uitleven. Al kregen wij Methusalems jaren, dan zouden wij nog gevoel en tranen voor onze lossers houden.

Iemand mocht daar tegen in brengen: "kan het buiten tranen?" Neen, absoluut niet. Maar wij moeten ook leren, dat wij ook onze tranen kunnen wegwerpen, want die hebben geen waarde voor God, ook ons gebed niet, en het gevoel van ons hart ook niet. Want God heeft ons goed en oprecht geschapen en naar Zijn beeld. Maar wij zijn zo diep gezonken, door vrij- en moedwillige overtreding, wat de profeet Jeremia deed zeggen: "Zie, HEERE, en aanschouw, dat ik onwaard geworden ben." Niet een waardig mens, maar onwaard. Zó was het met hem.

Welk een ernstvolle staat dus, waar een mens zich in bevindt! Evenwel gingen zij afkerig henen in de weg huns harten. Let wel, dat afkerig heen gaan in de weg huns harten is dus, dat men het innerlijk er toch mee eens is, al krijgt God geen eer. Dus wij kunnen het nog stellen buiten God, en buiten Hem de eer te geven. Wat is nu de vrucht? Dat wij blijven steken in de ellende van onze afkomst en van onze zonde: geen leven! Niets dan armoede en de dood.

Nu lezen wij hier verder: "Ik zie hun wegen." Daar staat, dat God een mens - in die jammervolle staat waarin hij is - ziet. Hij kijkt er een mens ook nog in na. Wat is nu de bedoeling? Dat wij de schuldigen zouden worden. Niet mensen die nog kunnen steunen op tranen en op gevoel, en op een gebedje en gestaltenissen, maar die voor de dag moeten komen zoals wij zijn. Er nu eens de treurende onder gaan worden, dat wij in een natuurstaat zijn, dat, als God het niet verhoedt en ingrijpt, wij in onze zonden doorgaan.

In mijn eigen leven is dit eens voorgevallen: Op een avond, terwijl ik in ernstige gedachten zit over: de éne week vóór en de andere ná onbekeerd, valt mijn oog op de klok. Elke tik van die klok was een seconde, 60 seconden een minuut, en dat ging aanhoudend door; of ik sliep of wakker was, of ik bad of niet bad, dat ging ononderbroken door. Dat was voor mij of ik in een sneltrein zat: zó naar de hel. Ik rilde over heel mijn lichaam. Men kan roepen: ho! stop tijd! ik moet eerst bekeerd worden! Maar daar stoort de tijd zich niet aan. Ik rilde! 's Avonds op mijn knieën: "Oh, God! zie er toch op neer!" en ... ik sliep de gehele nacht.

De andere dag, was er weer van allerlei te doen op het werk, daar is het avond en valt mijn aandacht er weer op. Ik voelde, daar het zo stil in de kamer was, mijn eigen hart kloppen. Ik schrok: er behoefde maar even een kink in de kabel te komen, en het was afgelopen! Dat was voor mij alsof ik aan de rand van een afgrond liep; één misstap als het ware en het was voor eeuwig afgelopen. Ik beefde helemaal van schrik, en ... ja, kijk, die benauwende gedachte zakte wat, en ... ik ging naar bed en ging slapen. Zó zijn wij mensen. Nu is het de bedoeling, dat het ons zó de dood zou gaan worden, dat wij buiten God zijn, in zonden, in onze natuurstaat, nergens van verblijvend of verblozend, waaruit wij ons er bij neer moeten leggen: ik heb een hoerenvoorhoofd en een ijzeren nekzenuw, ik weiger schaamrood te worden.

Dat is mijn staat, zo'n mens ben ik. Dat het teweeg zou gaan brengen, dat wij geen leven meer hebben in zo'n verdorven natuurstaat, in de zonde en buiten God, om de treurende te gaan worden, als die alle troost missen. Want God is het leven, en wij zijn er buiten. Met alle openbaring van Zijn liefde is het bij ons, als een bolwerk van satan waar alles op afstuit. Dat wij, zeg ik, de treurende gaan worden, dus dat voor de dag komt: grote God, dat is mijn deel; moet ik nu zó mijn leven slijten? Ik ben nu al tot schande en oneer voor U; U hebt niets aan mij, en de mensen hebben niets aan mij. Niemand heeft wat aan mij, dan alleen satan.

Nu zegt God: "Ik zie hun wegen." Want die staat, die wij zo-even in het kort verhandeld hebben, is toch zo, of wij het weten of niet! En dáárin kijkt God ons nu na: is het ons nu de dood, of kunnen wij er nog in leven. Vermaken wij er ons nog in, met een handvol godsdienst, dat wij weten dat wij zo diep ontdekt zijn, dat wij het nog zakelijker weten dan die? Of, moeten wij er onder gaan treuren: mijn staat, mijn zonde, o God.

Als nu die zaken zó gaan worden, ja, dan staat er hier: "Ik zie hun wegen," en er staat nog bij: "en Ik zal hen genezen." Dus hier wordt het beeld gebruikt van een zieke. Hij Zelf wil de Medicijnmeester zijn, om hen van die kwaal, dat zij Hem de eer niet geven, van hun gierigheid, te genezen. Is dat geen aanbiddelijk God? Hij geneest ons van zo'n kwaal. Van: dat wij God niet geven wat Hem toekomt en onze naaste ook niet. Kan God dat? Já, o, dat kan Hij toch zo liefderijk! Hij kan dat zó doen, dat Hij ons van Zijn reine Wet leert zeggen - van eerste en tweede wetstafel - dat de Wet heilig is, en het gebod heilig is, rechtvaardig en goed, en dat wij in overtreding zijn van alle heilige geboden, dat wij in de verdoemenis thuis horen.

Daartegenover kan Hij openbaar brengen, dat Zijn lieve Zoon, die heilige Wet, die Hij den sterv'ling zet, in 't binnenst ingewand, gedragen heeft. Dat Hij het oordeel heeft uitgebracht tot overwinning. Die God kan ons als rechtstreeks voor de dag brengen, dat wij eens in Christus' wonden zien, op Zijn gekroonde hoofd en Zijn doorploegde rug, hoe Hij Eén voor allen de dood gesmaakt heeft. En dat God nu zó lief de wereld had, dat Hij daar Zijn Zoon voor over had, in zo'n lijden, om ons van dat oordeel te verlossen.

Dan kan dat aanleiding en oorzaak gaan worden, dat wij met zo'n afkeer van onszelf bezet gaan worden, dat wij uitgewonnen gaan worden voor onszelf, ja dat Hij ons gaat inwinnen en ook gaat overwinnen dat wij mensen zijn die nergens, nergens recht op hebben, die in de verdoemenis thuis horen.

En dat kan die God ook nog wel, om ons zó te overwinnen, dat wij niets meer in te brengen hebben, en dat wij zelf moeten bekennen dat wij onnuttelijk de aarde beslaan. Want een mens mag er tegen aan kijken om in de handen van Gods Majesteit te vallen: o,o,o, dan is het voor eeuwig kwijt! Ja, om daar te komen is buitengewoon benauwd, maar om daar te zijn, och, dan moet dat reine deugdenbeeld Gods maar eens voor de dag gaan komen en gaan uitblinken, dan zullen wij ervaren, dat wij het zo met God eens zijn. Dan geven wij God gulhartig de tiend, de eer, en bekennen: U bent God; doet U maar met mij wat goed is in Uw ogen.

En wil je wel geloven, dat het de beste plaats is die wij ooit in ons leven hebben ingenomen? Het met God eens te zijn, Hem gulhartig de eer te geven; niets meer op God tegen te hebben. Als wij niets meer op God tegen hebben, dat wij onder Zijn Majesteit buigen, wat moet God dan nog op ons tegen hebben? Als wij die plaats maar innemen onder Hem, dan zullen wij daar ervaren, dat Hij een afgesneden zaak doet op aarde, en ons, ons einde geeft in Adam. Daar komen wij terecht op Christus' Middelaarsbediening, opdat die gezegende en aanbiddelijke Koning ons dient ten eeuwigen leven, en God Zich zou kunnen gaan uitspreken, dat Hij niet meer zal toornen noch schelden tot in eeuwigheid. God zegt: "Ik zie hun wegen, en Ik zal hen genezen; en Ik zal hen geleiden, en hun vertroosting wedergeven."

Hier staat dus, dat zij alle vertroostingën kwijt waren. Zo staat het ook in Psalm 116:

...Daar d'angst der hel mij alle troost deed missen;
ik was benauwd, omringd door droefenissen,
maar riep den HEER dus aan in al mijn nood:
Och HEER, och, wierd mijn ziel door U gered!
Toen hoorde God; Hij is Mijn liefde waardig...

Dus; Hij wil ze terug geven al wat zij missen. Want wij zijn door onze diepe val als het blad van de boom van God afgevallen, en zijn helemaal gekomen buiten Zijn gunst en gemeenschap, als een vazal des duivels. Wanneer wij dat dan leren kennen, zoals het is - zoals in het bovenstaande ons wordt gepredikt - dan is het een totaal troosteloze staat. "Nu", zegt God, "heb je dan helemaal geen troost meer, dan kun je alles krijgen." Dan wil Hij ons vertroosten naarmate het nodig is. Zodat Hij ons geeft, dat wij vooreerst Hem gulhartig de eer, de tiend geven, en afleggen die ongerechtigheid van gierigheid. Ten andere, wil Hij ons Zijn Zoon vermaken, opdat Die als Zaligmaker en Bedienaar des heiligdoms ons zegene, ons schenke en toepasse al hetgeen wij nodig hebben tot herstelling in de gemeenschap met God, onze Schepper. Ja zelfs wil Hij ons in Jezus Christus, niet alleen aanspreken dat Hij niet meer op ons zal toornen noch schelden tot in eeuwigheid, maar ons als kinderen wil eigenen, en zelfs door dien Geest wil verzekeren en verzegelen van ons aandeel. Mij dunkt, dat wij dan wel getroost zijn! Hersteld in de gemeenschap met God, en dat uit louter genade.

Dat is dan de genadeleer die ons gepredikt wordt uit God en ons als voor ogen wordt gesteld. En door het sacrament des doops worden wij er als bijgebracht, dat God zó is dat Hij totaal, helemaal, handelt uit genade, en Zich aan ellendigen bewijst zonder werken, waarde of verdiensten hunnerzijds. "Hun vertroostingën wedergeven, namelijk aan hun treurigen."

Dan volgt er: "Ik schep de vrucht der lippen." Wat is dat, scheppen? Dat is, in aanzijn roepen. Dat doet God. Dat kan niet enig mens. De apostel Paulus was een uitverkoren vat om de Naam van Christus uit te dragen, maar heeft niet enig mens kunnen bekeren, dat is een werk van God.

God heeft hem, tot dat einde, in Zijn dienst willen nemen, opdat er bekering ten leven gewrocht werd. Maar dat werk is door Gods Geest. Dat kon Paulus niet doen. Daarom: "Ik schep de vrucht der lippen." Wat dan door de prediking aan het hart en verstand wordt gebracht, dat wil God in daden openbaar brengen. Scheppen: "Ik schep de vrucht der lippen." Waarin bestaande? Hierin: "vrede, vrede dengenen, die verre zijn, en dengenen die nabij zijn, zegt de HEERE - en voegt er nog eens bij - en Ik zal hen genezen!" Hij wil ze helemaal uit die oude staat halen en in een nieuwe staat overbrengen! Vrede dengenen, die verre zijn, en dengenen, die nabij zijn. Paulus spreekt, dat Christus komende in deze wereld, door het Evangelie vrede verkondigd heeft dien, die verre waren en dengenen die nabij waren.

Die vrede wordt dan nõg verkondigd, door de prediking des Evangelies, steeds weer. Hier staat: ver en nabij. De apostel Paulus heeft daaronder verstaan: èn de Joden, als die nabij waren (Hij gaf aan Jakob Zijne wetten, deed Isrel op Zijn woorden letten; Hij leerde z'in Zijn wegen wand'len) èn de heidenen, die verre waren. Immers, de Efeziërs dienden een beeld, waarvan men zei, dat het uit de hemel gevallen was: "Diana". Dus die leefden ver van de kennis van God.

Aan beiden, zowel Joden als heidenen, verkondigde hij vrede door het bloed des kruises, en God schiep de vrucht der lippen, zodat zij roemden van vrede. Zongen de engelen eenmaal in Bethlehems velden van: "Vrede op aarde", zo zingen zij mede: "vrede, vrede, vrede." Ja, de engelen doen zelfs mede, die verheugen zich in de bekering van één zondaar, meer dan over 99 rechtvaardigen die de bekering niet van node hebben.

Gij moogt zeggen: "Ja, dat is wel zo van de Joden en de heidenen, maar in alle geval: wij zijn geen heidenen, en wij zijn niet van het zaad der Joden noch uit het zaad van Abraham naar het vlees. Maar, opgevoed als wij zijn onder Gods Woord en leer, kunnen wij wel zeggen, dat ook wij nabij zijn. Wij zijn toch christenen en worden zo genoemd krachtens doop en belijdenis?" Ja, inderdaad, dat is ook zo.

Maar hoeveel zijn er niet onder ons protestanten, die christenen zijn in naam (zij zijn gedoopt, en worden krachtens doop en belijdenis christenen genaamd) maar nooit in een kerk komen, en van God of gebod niets weten? Ja, hoeveel christenen zijn er niet in Nederland, die totaal niets weten van de werken van God en van de bediening des Geestes? Is dat ook niet: "verre zijn?" Zo behoeven wij niet bij de Joden en Efeziërs stil te blijven staan, maar wij kunnen dat wel rechtstreeks toepassen in ons vaderland: "verre en nabij."

Maar, of wij er nu van kindsbeen af onder opgevoed zijn, of er totaal niet onder opgevoed zijn, wanneer wij de treurenden worden en wij ons dus tot God bekeren (want de waarachtige bekering des mensen bestaat in de eerste plaats in het treuren, want zó noemt het de catechismus: het is een hartelijk leedwezen, dat wij God door onze zonden vertoornd hebben, en die hoe langer hoe meer haten en vlieden), waar dat dan het geval is, dat dat gaat werken, daar wil God zorgen en in aanzijn roepen, dat wij ons mogen verheugen in die vrede, die alle verstand te boven gaat, om dat hier al te hebben in geloof, maar straks in volkomen zaligheid te genieten. Dus dan eeuwig vrede te hebben in aanschouwen en verzadiging van Zijn Godsbeeld en liefelikheden aan Zijn rechterhand, eeuwiglijk.

Maar nu staat er tegenover: "Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en hare wateren werpen slijk en modder op." De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede. Wat wordt daaronder verstaan? Hier wordt ronduit gezegd: die hun leven kunnen vinden en hun leven hebben buiten God, in de zonde, die zijn als een voortgedreven zee. Sta maar eens stil bij de zee. De éne golf rolt over de andere heen; of het nu dag is of nacht, eb of vloed, veel dan wel weinig wind: de golven blijven rollen. Het mag dan met veel wind zoveel te erger zijn, maar met het stilste weer staat er nog deining. Geen rust! Zo staat het met de mens buiten God. Wie daar zijn leven in heeft kan niet rusten. Steeds komt maar voor de dag de onreinheid die in de mens woont, het verderf. Steeds weer, bij vernieuwing: verderf, verderf, verderf.

De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede. Die hebben het nu niet, bij de dood niet, en tot in eeuwigheid niet. Daarom moet die staat opgeheven worden. Want een goddeloze is een mens die los van God is, waar de geestelijke dood, de scheiding tussen God en ons, tussen zit. Die moet opgeheven worden, want aan de geestelijke dood is de eeuwige dood verbonden, het straf lijden voor eeuwig, naar ziel en lichaam in de hel.

Och, laat dat dan een woord zijn van ernst, dat, gelijk wij in de eerste Adam worden aangemerkt ter verdoemenis, wij in die tweede Adam zoeken, gevonden te worden tot zaligheid en eeuwig leven. In Hem te hebben gemeenschap en herstelling met God, onze Schepper, en te genieten die zalige vrede, die door de zonde als van de aarde verbannen is, maar die door Jezus Christus weer openbaar is geworden, en hier wordt gekend, tot lof, dankzegging, prijs en heerlijkheid aan Zijn Naam en goedheid.

Gedenke ons daartoe dan God almachtig; heilige en zegene Hij daartoe Woord en sacrament, opdat het zijn vrucht van zich werpe, Gode tot eer en heerlijkheid. Amen.

Slotzang:

Psalm 81: 12

Opent Uwen mond;
eist van Mij vrijmoedig,...

Zegen: Ga voorts heen in vrede, en ontvang de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.